

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Woensdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

23 Januarij

FRANKRIJK.

PARIS, den 20sten Januarij.

Het overige der discussie van de kamer der afgevaardigden, over de laatste zinsnede van het adres, is nog uiterst levendig geweest. De hoorden der coalitie hebben nog eenmaal al hunne krachten ingespannen. De heer Guizot is opgetreden, met veel welsprekendheid en talent de paragraaf der redactie van de commissie verdedigende; vervolgens de heer Thiers, die het ministerie met meer hevigheid en bitterheid aanviel, eindelijk de heer Odillon Barrot, die het ministerie het verwijt, als 't ware, deed, dat het, na al de tegen hetzelfde gerigte aanvallen en ingebrachte beschuldigingen, nog aan de zaken was. De heer Montalivet beantwoordde de rede van den heer Guizot en de heer Molé die van den heer Thiers, hunne daden zoo wel als hunnen oorsprong, dien men in deze discussie als niet parlementair heeft willen beschouwen, verdedigende en voorts de ministeriele verantwoordelijkheid op zich nemende, door het amendement van de minderheid der commissie voor te staan, terwijl zij de redactie van het adres, of het gevoelen van de meerderheid der commissie, bestreden, die deze verantwoordelijkheid scheen te willen verplaatsen, om dezelve hooger op te doen klimmen, of, aan den anderen kant, eigenlijk het koningschap alle wezenlijk gezag en invloed ontnemen. De heer Lamartine vroeg tusschen beide het woord om zich over eene personele zaak te verantwoorden. De heer Guizot had zich beklagd dat de heer Lamartine het woord « eerzucht » jegens hem gebezigd had; hij ontkende dit, maar had hij het ook gezegd, zoo was het in geen stekende beteekenis geweest: hij eerde de eide eerzucht die de uitstekende mannen aandreef, om hun land niet te laten glijden van hun karakter en met het licht van hun verstand te dienen; maar de tactiek, die de tegenstrijdigste bestanddeelen bijeen verzamelde tegen een begrip, dat men schokte, na het grondvest te hebben, deze tactiek zou hij zelfs de eer niet aandoen van haar met den naam van eerzucht te bestemmen. Het ongesteld der leden had reeds een geruimen tijd, terwijl de gezegde redenaars nog op de tribune waren, om de stemming doen roepen. Eindelijk werd daartoe overgegaan; en in de eerste plaats over het amendement van de minderheid der commissie gestemd, terwijl men besloot zoo dit verworpen werd, tot de paragraaf van het adres (anders de redactie van de meerderheid der commissie) over te gaan. Bij de stemming over het gezegd voorstel waren er 435 leden in de zaal: 222 leden verklaarden zich voor hetzelfde en dus in den zin van het ministerie; 213 leden tegen het amendement. Daarop ging de kamer ter stemming over van het geheele adres, zooals het door de kamer gewijzigd is; er waren nu 429 leden aanwezig; voor het adres en dus voor het ministerie verklaarden zich 221 leden, tegen hetzelfde 208; darhalve werd het met eene meerderheid van 13 stemmen aangenomen. De leden voor de deputatie, die het adres den koning moeten overbrengen, werden vervolgens bij het lot gekozen. Het toeyal valde dat daaronder twee der voornaamste hoorden van de coalitie behoorden, de heeren Guizot en Thiers. Ten kwartier voor negen verscheide de kamer, om de koning te begroeten, en de koning werd aangeboden. De oppositie wijkt de oorzaak van de stemming van het adres tegen haren zin, aan de verwijdering of het afzijn van sommigen haren leden; zij betoogt, en niet zonder reden, dat het onmogelijk is, dat de zaken zoo kunnen blijven, in eene kamer, die in twee bijna gelijke deelen is gesplitst, en waar de geringste omstandigheid de meerderheid naar deze of gene zijde kan doen omslaan. De af-treding der tegenwoordige ministers houdt zij echter voor bepaald beslist. Men verzekert dan ook, dat de ministers gisteren avond laat nog zijn bijeengekomen en besloten hebben gezamenlijk hunne demissie te geven. Het Journal des Débats laat zich over het voornemen van het ministerie niet uit, maar spreekt slechts van de teleurstelling die de coalitie in al hare plannen ondervonden heeft. Hoe het zij, men begint nu reeds in te zien, hoe moeilijk de vorming eener nieuwe combinatie zal wezen. De heeren Guizot en Thiers schijnen op dit oogenblik den koning niet zeer welgevallig te kunnen zijn; men zou gaarne den heer Molé en zoo mogelijk ook

den heer Montalivet behouden; maar de maarschalk Soult, die thans veel in aanmerking komt, had geweigerd zich met deze ministers te verstaan. Voor het overige zou het bij eene verandering van personen in het bestuur nog altijd de vraag zijn, of er eene meerderheid in de kamer kan gevormd worden. — Sommige lieden blijven steeds aan eene onthinding der kamer geloven.

Men heeft opgemerkt, dat de heer Dupin, bij de geheele discussie, slechts in de zaak van Ancona gestemd heeft; noch bij de laatste zinsnede, noch bij de stemming over het geheel, heeft hij zijne stem uitgebragt.

— Men zegt, dat de koning zich naar Dreux zal begeren, om bij de begrafenis der prinses Maria tegenwoordig te zijn. Men wil, dat de zoon der vorstin te Parijs zal opgevoed worden. Zijn vader de hertog Alexander van Wurtemberg, zou binnen kort naar Duitschland terugkeeren.

— Den 17den heeft zich een detachement troepen met den onderprefect en den procureur des konings van Saumur naar Montsoreau begeven, om de goede orde te bewaren en de landlieden terug te houden van zich tegen de inscheeping van granen te verzetten, die reeds den vorigen avond door de landlieden waren aangehouden. Ook de nationale garde van Montsoreau en van St. Jean d'Angely zijn onthouden. De prefect van het departement heeft eene circulaire uitgevaardigd, ter zake van den tegenwoordigen, zoo het schijnt, vrij opgewonden staat der gemoederen.

— Heden uit hoofde van den Zondag geene fondsnoterings.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den Januarij.

Men schreef uit Bielefeld van den 18den Januarij: Heden morgen ten 8 ure 30 minuten heeft men in eenige gedeelten dezer stad meer of minder aanmerkelijke aardbevingen bespeurd. Onderscheidene personen in het Noorden der stad hebben den aardchok zoo duidelijk gevoeld, dat zij in den eersten oogenblik daarvan hevig ontsteld waren.

— Uit Hanóver wordt het volgende gemeld:

Naar men verneemt zal aan de stenden — zoo zij aan de oproeping beantwoorden — geëtijsd een nieuw ontwerp van grondwet of eenige bepalingen daarvan voorgelegd worden, maar zullen zich de voordragten tot sommige wetten van minder algemeen belang en hoofdzakeijk tot de begrooting bepalen. De regering zou namelijk voornemens zijn, de goedkeuring der laatstgemelde, en vooral ook het opkomen der Stenden zelf, te doen gelden als een bewijs, dat zij het met de corporatie, die zij als de wettige tolken van het land aanmerkt, eens is; dat de grondwet van 1819 als werkelijk in kracht zijnde bestaat, en dat er dus voor niemand reden aanwezig is, om op eenigerhande wijze in de Hanoversche aangelegenheden tusschen beiden te komen. Dat de begrooting goedgekeurd zal worden, daaraan twijfelt men volstrekt niet, omdat dezelfde vergadering ze reeds eenmaal heeft aangenomen, — omdat de oppositie zelf, in haar adres aan de Bondsvergadering van 29 Junij jl., verklaard heeft, dat zij, ofschoon overtuigd van geene voor het land verbindende besluiten te kunnen nemen het toch van haren pligt geacht had, de openbare dienst te verzekeren door de toestemming der begrooting, en eindelijk, omdat bij verschillende bonds-besluiten het geheel weigeren van eene begrooting volstrekt verboden is. Wat er nu gebeuren zal, of de Stenden zullen opkomen, of zij bij hunne incompetent-verklaring van 25 Junij zullen volharden, dan niet, hierover thans reeds gissingen te willen maken zou voorbarig zijn.

Intusschen hebben de eerste dagen van het nieuwe jaar het bewijs opgeleverd, dat de geruchten, nopens het hier en daar staande voornemen, om na 1 Januarij de betaling der belastingen te weigeren, niet geheel ongegrond zijn geweest. Zelfs in de presidentie zijn verscheiden gevallen van dien aard, en wel opzigtelijk de indirecte belastingen, voorgekomen. De heffing der directe was tot den 15den Januarij toegestaan. Met name hebben eenige advocaten geweigerd hunne processtukken op zegel te stellen, beweerende zij, dat, aangezien den 31sten December de door de Stenden goedgekeurde wet op het zegelrecht heeft opgehouden te bestaan, men ook niet langer verplicht zou zijn gezegeld papier te gebruiken. Deze quaestie zal eerlang voor het gerechtshof in zaken van belastingen gebragt en door hetzelfde beslist moeten worden.

Volgens brieven uit Rome van den 5den Januarij, moet het geheime consistorie dat op het midden dezer maand zoude plaats gehad hebben, weder tot in het begin van Februarij uitgesteld zijn. Bij welke gelegenheid, behalve monsignore *Tosti*, ook nog monsignore *Soglia*, patriarch van Konstantinopel, tot kardinaal en tevens in de plaats van den in November 11. overleden kardinaal *Boncompagni*, tot bisschop van Ostia benoemd worden.

Ook melden diezelfde brieven, dat de te Rome zich bevindende Duitsche kunstenaars, ter eere van den Grootvorst troonsopvolger van Rusland, eene tentoonstelling geopend hebben, die den 4den door gezegden vorst met een bezoek vereerd was, terwijl hoogstdezelve onderscheidene kunstwerken zoowel bij vreemden als bij ro-meinsche kunstenaars besteld heeft.

NEDERLANDEN

BREDA, den 22sten Januarij.

Behalve de door ons vroeger medegedeelde benoemingen van de heeren Mr. H. E. van Panhuys tot vice-president en Mr. C. M. Wintgens tot regter bij de regtbank van eersten aanleg te Maastricht, zijn door Z. M. nog bij gezegde regtbank benoemd, tot regter ter instructie Mr. A. C. H. van Verduynen, thans regter, en tot substituit-officiëren Mr. R. J. C. Capitaine, thans plaatsvervangend regter, en Mr. W. H. van der Voort, advocaat te Utrecht.

Het aantal miliciens, hetwelk over dit jaar zal worden gelijkt, is bepaald op 8528 manschappen, verdeeld in de volgende contingenten voor de provincien, te weten: voor Noord-Brabant 1199, Gelderland 1406, Noord-Holland 1419, Zuid-Holland 1687, Zeeland 481, Utrecht 460, Vriesland 750, Overijssel 628, Groningen 576 en Drenthe 222.

De Londensche *Globe* van den 19den houdt het volgende:

Men verhaalt elkander heden morgen, dat Frankrijk werkelijk het traktaat geteekend heeft, waaromtrent de overige gevormagigden te Londen reeds waren overeen gekomen, tot schikking van de questie, welke zoo lang tusschen Holland en België gehangen heeft. Deze twee koninkrijken zullen dus weldra hunne krijgsmagt kunnen verminderen, en in rust en vrede de vruchten plukken van hunne nijverheid en van hunne natuurlijke ligging, en het gevolg van deze verandering zal, zonder twijfel eene rijzing in de Hollandsche fondsen zijn, welke sedert jaren beneden hun gewoon standpunt gedrukt zijn geweest. Er zijn dan ook dezen morgen reeds eenige inkoopden gedaan, welke de prijzen $\frac{1}{4}$ & $\frac{1}{2}$ pCt. hebben verbeterd.

De beide Amsterdamsche bladen, het *Handelsblad* en de *Avondbode*, zeggen, bovendien van eene geloofwaardige zijde vernomen te hebben, dat het traktaat, betreffende de Hollandsch-Belgische kwestie, den 17den door den groot *Schepstun* geteekend was.

Het *Journal de Luxembourg* deelt een brief mede van H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje, waarbij Hoogstdezelve te kennen geeft, op het voorbeeld harer doorluchtige schoonmoeder, eene te Luxemburg opgerigte school voor jonge meisjes, onder hare bijzondere bescherming te willen nemen. Bij dezen brief is eene gift van f 200 gevoegd.

Met betrekking tot den ramp, aan het fregat *Diana*, in het drooge dok aan den Helder overkomen, wordt in een der berigten aangemerkt, dat het een oud schip was, reeds kort na 1814 door het Nederlandsche bewind van het Engelsche overgenomen.

Particuliere berigten uit Padang, westkust van Sumatra, van den 18den September jl., te Amsterdam ontvangen, zijn wederom zeer gunstig. De majoor *Hoyel*, onder-directeur der artillerie, heeft met de troepen onder zijne bevelen weder drie bentings veroverd en den vijand verder verjaagd; thans vraagt deze laatste om te onderhandelen, en men verwacht eene gunstige en spoedige schikking. Onze troepen waren aan ontberingen bloot gesteld geweest.

Gedurende het afgelopen jaar is het voorbeeldeloos groot aantal van 13,960 schepen de Soud gepasseerd, hetwelk te opmerken is, dewijl in de eerste zes maanden nog 664 schepen minder dan in 1837 gepasseerd waren.

In de laatste helft van 1838 hebben 49 Nederlandsche vaartuigen de haven van Havre bezocht. De handelsbetrekkingen tusschen die stad en Amsterdam zijn in den jongsten tijd aanmerkelijk toegenomen; hetgeen daaraan toe te schrijven is, dat de suiker uit de Fransche kolonien thans, door de mededinging van de bestwortsuiker, voor het grootste gedeelte wordt uitgevoerd.

In de haven van Marseille, daarentegen, zijn, in de tweede helft van 1838, slechts 6 Nederlandsche bodems binnengekomen, die hoofdzakelijk kaas en eenige andere artikelen hebben aangebragt, en met verschillende koopwaren zijn vertrokken.

Den 20 januarij heeft te Londen een geval plaats gehad, hetwelk de treurigste gevolgen had kunnen na zich slepen. Een groote Bengaalsche lijger uit de menagerie van den heer *Wombwell* is losgeraakt. De menschen, die het verschrikkelijke dier op straat ontmoetten, ontkwamen gelukkig in de naburige huizen, maar een groote bulhond, dien hij tegenkwam, werd door hem met eenen slag van zijn poot gedood. Hij speelde vervolgens een tijdlang met

het lijk en droeg het toen in den tuin van een huis, in hetwelk zich een dienstmeisje alleen bevond, op het gerucht opende zij, met een licht in de hand, de achterdeur; doch door het geroep der genen, die het wilde dier vervolgde, gewaarschuwd sloot zij die even snel, en wel zeer gelukkig voor haar, want op hetzelfde oogenblik deed de tijger een sprong naar haar. Het dier werd vervolgens door middel van eenen steekpen stop, die het om het lijf geworpen werd, vermeesterd, bij welke verrigting het nog eenige menschen kwetste. Het werd levend aan zijnen meester terug gegeven. Naderhand is gebleken, dat de deur van het hok was opengedaan, en dat het dier zijne ketting gebroken had.

Het brusselsche *le Commerce Belge* verzekert, dat het bewind te Brussel gisteren morgen eene belangrijke mededeeling van de Londensche conferentie had ontvangen. De inhoud was niet bekend, maar zou van een stilligen aard zijn.

L'Emancipation verzekert, dat de conferentie mededeeling had gedaan aan het hollandsch gouvernement van de jongste voorstellen van het belgisch bewind.

Van een anderen kant werd te Brussel verzekerd, dat de gezanten der mogendheden, die te Londen de conferentie uitmaken, eene acte hadden opgemaakt, strekkende om de hollandsche en belgische troepen, met uitzondering van dezulke, die in de vaste plaatsen in bezetting liggen, tot op drie uren van de grensscheiding te doen terugtrekken, ten einde daardoor alle botsing tusschen de beide legers voor te komen.

Men wilde te Brussel weten, dat de heeren *Mais* en *d'Ansembourg*, te Parijs aan den maarschalk *Clausel* het aanbod zouden gedaan hebben, om het opperbevel over de belgische troepen op zich te nemen; de oude maarschalk zou daarop niet ongeziind zijn geweest, mits hij de toestemming van koning *Leopold* had bekwaam. Men vond het te Brussel vreemd, dat de beide genoemde heeren zich zoover hadden ingelaten, zonder eenige autorisatie te hebben.

Het belgisch bewind zou voornemens zijn om eene telegrafische lijn tusschen Brussel en Venlo te verdere militaire punten daar te stellen.

Het aanteekend vertrek van de gades uit Brussel heeft aldaar allerlei geruchten omtrent gebeurtenissen aan de grenzen doen verspreiden. Te Brussel was voorts sprake van de aanstaande mobilisatie der burgerwacht, om de stad te beschermen, waar te nemen.

Bij een besluit van den belgischen oorlog-minister zijn al de officieren met verlof, zonder onderscheid, bij hunne families teruggeroepen. Er werd voorts van eene groote promissie gesproken, waarbij alleen 130 onder-officiëren tot tweede luitenanten zouden bevorderd worden. Alle militairen met onbepaald verlof zijn ingesessd onder de wapenen teruggeroepen.

Van de reserve-regimenten zijn thans opgeroepen de 13, 15, 16, 17, 18, 19 en 21ste regimenten. De miliciens van het 14de regiment (Brabant) en van het 20ste (Luxemburg) zijn nog vooreerst in hunne haardsteden gelaten; de 4de bataljons van de 1, 4 en 10de regimenten van Linde zijn onder de wapenen geroepen. De ongeroepen reserve-regimenten schijnen vooreerst bestemd om bezetting te houden in de steden waaruit de garnizoenen geheel of naar de grenzen getrokken zijn. Vier bataljons der reserve zouden te Antwerpen komen, een te Hasselt, een te Mons, twee te Aalst, Termonde en Lier.

In de provincie Antwerpen is bevel, gegeven tot de reorganisatie van den eersten ban der burgerwacht, waarin alle personen van 21 tot 31 jaren vallen.

Ter beurze van Brussel werd gisteren veel over de in de stad loopende oorlogszuchtige geruchten gesproken, die men echter alle voor verzonnen hield. Daaronder behoorden, dat er een buiten-gewone kabinetsraad was gehouden, dat de voornaamste legerbevelhebbers bij vorst *Leopold* waren ontboden, en bij dat gisteren of heden naar het kamp van Beverloo zou vertrekken.

Te Antwerpen waren gisteren (21 Januarij) genoteerd: Belg. 97; 3 pCt. 67; Sp. Ardoin 16½; Nap. r. 93¼; Rom. L. 100½; Cert. te Antw. 99. — Wissel op Amst. 1 pCt.; op Rott. 1½ pCt. v;

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (21 Januarij) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54 negen zestende, ½, negen zestende; dito 5 pCt. 101 ½ negen zestende; drie achtste; Kan. al. 2½; 36; Amort. Syndik. 4 ½ pCt. 93, 94½, ½; dito 3½ pCt. 79½, 24; Handelsm. 176, 175½; de Lade 5 pCt. 99; een zestende; Rijn spoorweg 103½; Andoins 10½, ¼; ende Brussel 100½; Roebel 6 pCt. 72 drie achtste; Met. 104; Solnik 20 ½.

UIT DE HAND TE KOOP.

TWEE geheel gemonteerde en bijzonder goede RIJ-PAARDEN, gewend aan de Troep en van Bovenlandsch Ras.

Nader informatie bij den Kapitein EISCHER, bij de afdeling Grenadiers, te Oirschot.